

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja trikrat na teden, vtorok, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejeman, ali v Mariboru s pošiljanjem na dom, za celo leto 10 gold., za pol leta 5 gold., za četrt leta 2 gold. 60 kr. — Za oznanila se plačuje od navadne četristopone vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr. — Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. štev. 220. Opravnistvo, na ktero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v tiskarnici: F. Skaza in dr., v koroški ulici hišn. štev. 229.

Beust na odhodu.

Med mnogimi novicami, ktere so te dni iz Dunaja prišle in kazale, kako čisto nič ni tam razumljenja za blagost in bodočnost avstrijske monarhije, — prihaja zdaj nepričakovano in na nagloma ena, ktera mora vsacega, kdor ima kolikaj ljubezni ali naklonjenosti še do te monarhije, z nekim veseljem navdati. Beust je padel, — tako se najnovejša novost glasi. Isti Beust, ki je pomirjenju in spravi v trenotku nit prestrigel, ko je bila blizu izvedenja, isti Beust, ki je baš v tem trenotku zmagonesen na višku stal in s samodopadljivostjo mogel gledati premagana Hohenwarta, — denes je, pravijo, sam doživel, kar smo mu Slovani želeli od onega hipata, ko je v Avstrijo pripravoval in ministerski stol zasedel.

Dunajski listi, pred vsemi Beustov organ „N. fr. Pr., kot gotovost pripovedujejo, da se je od najvišjega mesta Bestu želja izrekla, naj odstopi. Na ta miglaj je Beust prosil za odpust in ga ustmeno baje od cesarja že dobil. Kot polepšalni uzrok bode zapisano stalo, da odstopi „zarad slabega zdravja“. Posadili ga bodo za poslanika v London.

Da to prihaja zdaj, ko ni nihče pričakoval, da to prihaja tako kasno, ko je Beust otroval že vse naše politično življenje, to in uzroki, ki so skrivno delovali, vse se umakne pred važnostjo dogodnjaja samega: da kopita pobere nam najsovražnejši mož, „pritiskovalec Slovanov na steno“. Ne bodi si plemenito, za padlim nasprotnikom kamenja metati: Beust je nad avstrijskimi narodi, nad bodočnostjo cesarstva, nad dinastijo, nad pošteno politiko preveč pregrešil, da bi ono pravilo zanj veljalo. Kot ubožen in zadolžen baron v Avstrijo prišedši, postal je tukaj z lepimi in nelepimi pomočki bogatin, grof in državni kancelar. Nesrečno nemško politiko, ktera ga je izpahnila iz njegove domovine, prinesel in presadil je povčini nenemško Avstrijo, in prvo kar je storil, bilo je to, da je Belkredija, kteri je s svojo politiko Avstrijo ob pravem času rešiti mogel, z ministerstva sedeža izpodrinil, da se je sam nanj vsesel.

Komaj na vzvišenem prisleparjenem mestu, začne v tej ubogi Avstriji politiko svoje samoko-

risti in samohlepnosti. Da bi se maščeval nad Bismarkom, kteri ga je iz Saksonskega izrinil, bil je njegov namen to polovico Avstrije zopet na vrhovnost cele Nemčije spraviti in popolnoma zasluženo kazen bitve pri Sadovi obrusiti. Slovani, ki niso nikdar podpirali pustolovne Frankfurtske politike, pritisnil je na steno, Nemcem pak je dal „svobodo“, da bi se po njej tudi severnim bratom skominati začelo. Dasiravno je bilo v razrušeni naši državi neizmerno važnih, životni mozeg ognjiščih tegob, vendar je bila prva stvar, ktere se je lotil buhanje na konkordat, civilni zakon, itd. — vse samo pesek v oči inozemstvu, posebno nemštvu, ktero naj bi gledalo „svobodo kakor na Angležkem.“ Da je med tem na Českem vladal izjemni stan, da so v Krivošiji vešala dvigali, v Hrvatskem po od Beusta avtoriziranem Andrašiji razbojniki in tatovi višje deželne službe zavzemali, to vse je bila Beustova svoboda, ktera se ve da je naposled imela atraktivno moč na Nemčijo, — ali tako, da je letos, po 5 letih, moral iti isti Beust od svojega protivnika Bismarka v Gaštanj in Saleburg milosti za Avstrijo beračit.

S ščuvanjem nemškega elementa na Slovane takraj, in prepustivši Slovane onkraj Litave magjarski oholosti, dotiral je ta človek srečno Avstrijo do tje, kjer je denes: da v Evropi ne šteje več kot država, ki se mora v račun jemati in je zasluženo tudi dosegel otovrej, ko je v vzhodnjih vprašanjih svojo besedo zalagal, se ve samo besedo. Da je na severu in jugu sebe in Avstrijo blamiral in povsod z napačno politiko neizmerno in nepopravljivo oškodoval, — kaj je to moža brišalo, ki ni bil domačin v naši domačiji, ampak najemnik, ki je gledal na svoj dobiček. In kako je gledal! Ni imela menda nobena civilizirana država najvišjega ministra, ktemu bi bila javna glasila toliko sleparske dobičkarje očitala, — a se on ne bi bil branil. „Politik“, „Vaterland“, „Wanderer“, „Volkswirthschaftliche Presse“ in kdo bode naštel vse liste, ki so javno pred vsem svetom obdolžili Beusta samopridnosti. Vsak delavec bi bil pred sodnijo iskal opravičiti se, samo ta mož je imel nesramno čelo, da je očitanja čul, pa molčal, pa dalje roval in intrigiral zoper vse, kar je z Avstrijo dobro mislilo.

Menda ga ni moža med „državniki“ naše

cesarjevine, kteri bi si bil med Slovani toliko sovraštva zaslужil, kakor on, ki si je sam mero svojih zmot napolnil in ujel se v mreži intrig, ktere je drugim nastavljal. Krik občne nevolje je šel po vseh pokrajinal posebno zadnje dni, ko se je temu možu posrečilo upropasti edino avstrijsko politiko Hohenwartovo. In da je padel ravno potem, ko je zmagal, to nam mora biti še največje zadostenje.

Kaj pomenja pade Beustov, kteri vplivi so bili, ki so ga (ali ga bodo) vrgli, koliko to more nam koristiti, vse to se v tem hipu ne da preračuniti. Da je za nas in za državo, ako je ikako mogoče da se zopet povzdigne, dobro, da se tega pogubnega nemškega politikarja iznebimo, to nam priča vikanje in strah, ki je obvezel vse nemške ustavoverne kroge, ko čujejo to najnovejšo novo. In to je gotovo, da je za nas dobro, kar naše smrtnne sovražnike slabí in straši.

Ob enem z naznanjem pada Beustovega se naznanja druga novost: da magjarski grof Andraši stopi na njegovo mesto. To, se ve da, nikakor ni veselo. Upajmo, da se poslednje ne bode potrdilo. Kajti Andraši na krmilu zunanje politike, na Beustovem mestu, ne bi bil nič bolji, — morda v nekterih prizadevanjih še slabši. Reklo bi se torej lehko po svetopisemsko: hudiča so z belcebubom izgnali. Kajti Andraši se bode hotel po drugi strani še energičneje v pustolovno politiko spuščati. Kot Magjara ga obdaja trepet pred Slovanstvom in zlasti pred Rusijo. Vendar, razen tega da on še ni Beustov namestnik, pomisliti je i to, da smo Andrašija imeli tudi zdaj, tudi poleg Beusta. Andraši bode zdaj vsaj sam, in obrabil se bode tem prej, in tem prej šel pot, ktereja je nastopil njegov drug Beust.

Domače in slovanske novosti.

Beremo, da kranjska trgovinska zbornica razpošilja prospekt o mednarodni politehnični razstavi, ki bode l. 1872 v Moskvi. Glasilo kranjskih prusomanov, „L. Tagblatt“, se tej novosti roga z ironičnim pristavkom: „upati je, da bode velikansko razvita tehnična obrtnost „Slovenije“ svoje vredno zastopanje našla.“ Hinavej! Tisoč let ste nam Slovencem Nemei in nemšku-

Listek.

Abraham Lincoln.

(Konec.)

Nasprotje med amerikanskimi državami, kjer ni bilo sužnjev in onimi, ki so še sužnje imele je vedno rastlo. Lincoln je pomagal, da so bili voljeni može njegovega mišlenja v senat zedinjenih držav. L. 1820 se je bilo določilo, da se imajo sužnji po vseh krajih, ki leže više na severu ko 36° 30', odpraviti. Zdaj je pa senator Douglas storil, da se je vsaki državi prepustilo, svoje reči uredovati, torej tudi določevati o sužnjosti. Tako so se odprle sužnjesti duri in vrata. Zoper to določbo se je ustanovila posebno na severu in severozahodu stranka, ki je hotela, da bi imela zavezna vlada pravico, braniti širjenje sužnosti in omejiti sebičnost in terorizem južnih gospodarjev, ki so imeli sužnje. Stranko so imenovali republikansko in postavili polkovnika

Fremonta za kandidata za predsedništvo, Lincoln za kandidata za podpredsedništvo. Pa voljeni so bili možje nasprotne stranke.

Republikanci države Illinois so Lincolna hoteli l. 1858 spraviti v senat, nasprotniki so kandidirali Douglaša. Vsak dan sta ta dva moža kot kandidata govorila pred ljudstvom, včasi zaporedoma v enem kraji. Lincoln je očitno pri tej priložnosti govoril zoper sužnjištvo in zoper politiko južnih držav. Vse se je zanimalo za boj med kandidatoma. Voljen je bil sicer Douglas, pa Lincoln si je pridobil veliko popularnost. L. 1860 se je republikanski narodni konvent zbral v (nedavno pogorelem) mestu Chicago v Illinoisu. Konvent postavi Lincoln za kandidata za predsedništvo in izvoljen je bil.

Lincoln je postopal zmerno in premišljeno, vendar ni mogel braniti ločitve južnih držav pod vodstvom južne Karoline. Pa bil je trdne volje, sužnjiško vprašanje rešiti, če ne v smislu abstraktnih človekoljubnih idej, vendar ne po želji južnih

držav. Vedel je, da je težko delo prevzel in pri odhodu iz Springfielda v „belo hišo“, sedež predsednika v Washingtonu, je reklo: „Moja naloga je težja, nego ktereja drugega predsednika v Washingtonu.“ Odločno se je izrekel zoper sklepjužnih držav, če tudi je tem nektere koncesije privolil.

Lincoln je bil šestnajsti severo-ameriških prezidentov. Glasovale so zanj vse države, razen države New-Jersey. To je bilo sužnjiškim državam povod za ločitev od zveze in za začetek velike amerikanske državljanke vojske. 4. marca 1861 je L. predsedništvo nastopil z govorom, s katerem je hotel južne države pridobiti. Pa te so se očitno spuntale in začel se je 4letni bor, ktereja je Lincoln l. 1864. novič za predsednika voljen, srečno po svoji želji izpeljal. Upal je sedaj srečnejšo in mirno prihodnjost. Ali 14. aprila 1865 o pol 10 zvečer ga fanatičen jugovec glediščni igralec Booth v Fordovem gledišču v Washingtonu v sredi predstave ustrelil.

tarji rinili in urinili se za učitelje, oskrbnike, gospodarje itd. Če torej nemamo nič, kdo je kriv, ko vi in vaše nemčurstvo, vaše zatiranje, vsled katerga iz našega naroda ni vzraslo to, kar bi lahko bilo. In da si vidite jalovost vaših sistem, koprate vendar na vse štiri, da bi svoje nemško gospodarstvo ohranili. Samo naj se razvoj prepusti naravnemu potu, ki ga zahtevamo in v 50 letih dosežemo več, nego smo pod siljenim nemškim jerobstvom v 500 letih.

— Mladi srbski knez Milan je 1. novembra prišel iz Livadije od ruskega carja nazaj v Kragujevac. Srbski poslanci in narod so ga navdušeno pozdravili, mesto je bilo razsvetljeno. Knez je prinesel mnogo odličij (ordenov) od ruskega carja za srbske državnike. — Vladni srbski listi pravijo, da to potovanje 1) zagotavlja Srbiji pomoč Rusije, da na Balkanu Jugoslovane zediní; 2) utrjuje dinastijo Obrenovičev.

— Veliki ruski list „Moskovskija Vědomosti“ govore o padci Hohenwartovem in prisvajajo ono razlaganje stvari, ki trdi, da je pruski vpliv pomirjenje v Avstriji zabranil. Nemci in Magjari so prav spoznali, da bode tudi zunanja politika avstrijska od notranje odvisna. Kdor bode imel v državnem zboru večino, ta bode imel tudi v delegacijah. Slovani v delegacijah v večini bi morali — po nemškem in magjarskem izračunanjem — slovansko zunano politiko tirati, v zvezi z Rusijo orientalno vprašaje v slovanskem zmislu rešiti. In ker je v tem tudi mnogo nade za Francosko, zato Prusija tega ni mogla trpeti, ter je z Beustum in Andrašjem novo premembo podkopala. A kako je to da se je poleg tega Germanija bratila z Rusijo, zdaj pa se brati s tak o Avstrijo, ki hoče biti Rusiji protivna? In Prusija se je Rusiji ponujala, da jo hoče pomiriti z Avstrijo? „Gospodstvo Germanije je za zdaj v Beču tako zagotovljeno, kakor v Monakovu — prave „M. V.“ „Avstria je kot neodvisen faktor političnega ravnoesja izginila za evropsko diplomacijo.“

Dopisi.

Iz Celja. 6. nov. [Izv. dop.] Tukaj se je ustanovilo društvo z naslovom „deutscher Verein“ in njegov načelnik je prof. Marek, rojen Čeh, nemščine ne popolnem zmožen in prav ubožec na duhu. Takega plitvega človeka bi iz srca privošili celjskim „Nemeem“ za voditelja, ko bi mož dolžnosti učitelja vestno sploščeval. Se ve da on menda ne ve, kolikokrat ga njegovi učenci zasmehujejo, ker jim pravi reči, kterih denašnji svet že davno ne verjame, kolikokrat se rote boljši učenci viših razredov, da ne gredo več v njegovo uro itd. Gospod Marek bi naj ustanovil podučevalno društvo za celjske gimnazialne učitelje, ker on sam in mnogo njegovih tovaršev bi mnogega poduka potrebovalo. Žalibote imata celjska gimnazija dosti učiteljev, ki niso še nikoli samostojno mislili in sodili — nočem se spuščati v po-

Linecoln je bil mož orjaške postave; bil je 6' 4" velik. Truplo ni bilo videti polno in muskulozno, prej medlo. Roke je imel dolge, venderne brezprimerno. Hodil je počasno in premišljeno, roke na hrbitu; v obleki ni bil pazljiv, v obnašanji priprav in priseren; v družbah je rad pripovedoval anekdote. Njegova priljudnost je bila odkrita, lice je kazalo krepek značaj, pa ni bilo lepo; nos je bil rimsk, usta široka, barva lica rjava, lasje črni in redki.

Z njim je padel naj bolj priljubljeni mož v severni Ameriki za Washingtonom. Bil je pošten človek trtega, čistega značaja, vselej prave razsodbe, jasnega razuma, pa pri delovanji včasi prepočasen. Nikoli se sicer ni prenagliil ali zmotil do extremnih del, pa ni sledil vselej javnemu mnenju in prehiteli so ga včasi dogodki, namesto da bi jih bil on vodil. Stališča, na ktero je enkrat stopil, ni zapustil in končal je nesobično, svoje dolžnosti si svest, reči srečno za svojo domovino.

sameznosti. Odločno je potreba tirjati, da se da vodstvo gimnazije v druge roke. Gospodu direktorju Premru-u je vsak učenec premoder, če zna citirati nekaj Schillerjevih verzov — drugih modernih klasikov ni treba, ker jih direktor ali ni bral ali ni razumel, — in če zna iz latinskega precej prestavljal. Privatni nauki so po njegovih mislih odveč. G. Marek celo mladenčem, ki pri njem stanujejo, brani hoditi v privatne ure. Oster učenik gospodu direktorju ni po volji, posebno ne tak, ki je oster nasproti vsem, gospodskim in kmeškim. Vemo, kako je nekemu suplentu zapovedal, da mestnih otrok ne sme „metati“ in kako je vrlega učitelja (če tudi slavofaga), ker je nekemu mladenčku, ki je pri vodji stanoval, zapisal drugi red, dobro priporočil, da je bil prestavljen in je tako direktorju zopet postal mogoče, s suplenti absolutno vladati. Največa zasluga za celjsko gimnazijo, ki si jo gospod Premru sedaj pridobi more, je njegov odstop. Morebiti bi bil on dober direktor za prejšnje ali za začetek tega stoletja, pa čas ga je prehitel. Treba da se odpravi Slendrian, s katerim nekteri profesorji še vedno učence pitajo. Končno opazim, da nisem nasprotnik nobenega uda profesorskega kolegija v Celji zato, ker se na gimnaziji narodna agitacija zadržuje. Za to smo gospodom celo hvaležni, ker gimnazija je za vedenostni poduk, nikoli za politiko in gimnazijalcem, ki bodo ta dopis brali, kličem v spomin besede Tomšiča, ktere je govoril tistim, ki so mu o tiskovnih pravdah leta 1870 podoknico zapeli: „Pustite politiko, ona je v zanesljivih rokah, učite se zdaj, pridobivajte si lasten razsodek, da boste, kadar Vas bo narod na delo poklical, razumni samovestni, značajni, pa brezozirni!“ Zlate besede, mladina zapiši si jih v srce!

Iz svet. Krištofa. 6. nov. [Izv. dop.] Naš občinski odbor je dne 6. avgusta že ukrenil, naj županstvo brezizjemno v slovenščini posluje; toda izvrševanje to odločbo ima ono silne zaprake, ne samo pri uradih marveč tudi pri posameznih Nemcih in zagrizenih nemčurjih, pri takih, katerim na slovenski zemlji slovenski kruh precej dobro diši, — in ki da le narodnemu napredku količaj ustavljanje se morejo že mislijo, da so materi ali mačuhni Germaniji na sto let življenje podaljšali. Omeniti moram, da po zadnjem ljudskem popisanju občina sv. Krištofa šteje 4786 duš. Če je med temi 20 Nemci, tako jih je veliko, ti se proti omenjeni številki množine tako rekoč popolnoma izgubijo. Če se pa ozremo na slovensko ravnopravnost, tako moramo omeniti, da e. kr. uradi na Laškem nimajo ni enega uradnika nastavljenega kateri bi bil le kolikaj slovenščine v pisavi zmožen in vse, kar se slovenskemu kmetičnu piše, piše se mu le v nerazumljivi nemščini, — on, slovenščine še zahotetati ne sme! Kaj pa ošabni Nemec in ostudni nemčur? — Ta dva kričača terjata, županstvo mora za to, ker ga ona razumeti nečeta, ne nerazumita, zaradi njih v nemščini pisati. Če bi Slovenec v Bruku naselil se, da ne rečem v Rajhu in bi nemškega spisa sprejeti ne hotel, kaj neki bi Nemec rekel, ali bi zaradi tega ne bila vsa Nemčija v nevarnosti? Kaj se pa narobe pri nas zgodi? nič; in tudi cesarska vlada pravi; da v taki reči nima upljiva. To hočem dokazati: Županstvo sv. Krištof se je v nekej službenej zadevi obrnilo do rudnarstva gosp. H. viteza Drasche na Brezdn, razume se v slovenskem jeziku z dopisom, in kaj se je zgodilo; odgovorilo se je takole:

Z. 311. Lübliches Gemeindeamt!

Angeschlossen übersenden Ihnen Ihre Zusehrift d. d. 17. Oktober a. c. Z. 697 mit dem Bemerken zurück, dass nachdem sich in der hiesigen Werkskanzlei niemand befindet, der der slovenischen Schriftsprache mächtig ist, Sie uns gefälligst in deutscher Sprache mittheilen wollen, was Sie von uns begehren

für die Bergverwaltung,
C. Heintze m. p., Kassier.

Drugokrat se županijsko pismo še odprlo ni;

le zavitek se je črez napravil in poslalo tako pod nadpisom: An das lübliche Gemeindeamt, in treti pa se pismo še sprejelo ni in le zapisalo: Wird nicht angenommen. Da bi se županstvo pri odboru ne pregrešilo, poslalo je s sporočilom, seveda ne vkljup, liste e. kr. okr. glavarstvu, prose naj ono potrebno odloči. Ta pa je že dva ednaka odgovora dalo, glasita se: „št. 10215—10216. Županstvo sv. Krištofa. Poročilo se vračuje z opombo da v omenjeni reči nobenega upliva ne morem imeti.

V Celji, 28. oktobra 1871.

za c. kr. okraj. glavarja, Komatz l. r.

Da neki posestnik in tako tudi opravnik isterjatve užitninskega davka na slovensko pisane pobotnice denarja izplačati nečeta, ne bom na drobno pripovedoval, jaz le omenim, kaj bi bilo, ko bi mi Nemci in nemčurje posnemali in bi nobenega spisa prevzeti ne hoteli na našej zemlji, kateri ni v slovenščini pisan? ali bi Nemci in nemčurji jutri mogli pri nas še poslovati? Najverjame Nemcu, kader pravi, da ne želi našega jezika naše narodnosti zatirati, kdor mu hoče, jaz mu ne bom nikdar.

J. Kačič.

Politični razgled.

Na Dunaju se znamenja in čudeži gode. Iznenada je prišla prevažna novost, da je Beust odpuščen. Dunajske novine si tega ne morejo razložiti in vse se vpraša, kako, od kod? da ravno zdaj pade Beust, ko je vse mislilo, da najbolj trdno stoji. „N. fr. Pr.“ pripoveduje da se je Beustu naložilo, naj prosi za odpust „iz obzira svojega zdravja. „Stara Presse“ pa pripoveduje, da ga je cesar pred-se poklical in mu svojo nezadovoljnost izrekel, zakaj je glede Hohenwartove politike oglašil se še le zadnji čas. S tem je bil Beust prisiljen prositi za odpust, kterega je tudi ustmeno že dobil. Državni svetovec Braun (kteremu so pripisovali sostavljenje Hohenwartovega ministerstva) mu je baje naznalil, da je odpuščen. Tudi dozdaj še ni gotovo, ali bode popolnomu iz državne službe odpuščen, ali pa pojde v London ali Carigrad za diplomatičnega poslanika. Vendar vse kaže in nekteri listi tudi povedo, da najblžji uroki, zakaj je Beust pri dvoru tako naenkrat v milost padel, niso znani. To je čisto dvorsko delo.

Neposredno na Beustov padec se navezuje vprašanje, kdo bode njegov naslednik. Na prvi mah, ko se je izvedelo, da Beust ni več kancelar, pripovedovalo se je, da bode predsednik ogerskega ministerstva grof Andraši na njegovo mesto stopil in „Pester Lloyd“ je takoj pristavl, da to pomenja vojsko z Rusijo (!!). Najnovejši glasovi pak so v tem različni, da dvomijo nad vstopom Andraševim. Iz Pešte se telegrafira, da Deakovci mislijo, ka Andraši ne bode prevzel ministerstva zunanjega, in tudi tega ne žele. — Med drugimi nasledniki se imenuje Lonyay, pa tudi Metternich, Kübeck, Wimpffen itd. Vse je še nejasno. Povsod pak so politični krogi iznenadeni.

Poleg teh reči je popolnomu nazaj potisneno vprašanje, kedaj in kako se bode cisaljantsko Kellerspergovo ministerstvo ustanovilo. Gotovo je, da bode Beustov odpust imel velik vpliv na osnivanje ministerstva in na imena njegova. — Da bi bil nam Slovanom prijazen, bi dvomili, ker ravno danes „Wiener Zeitung“ prima — odpust českega namestnika g. Choteka, česar federalistična mer je znana.

Česki deželni zbor bode na reskript cesarjev od 30. oktobra t. l. odgovoril z resolucijo, ki ima sledeče glavne misli: Kralj je z najvišim reskriptom od 12. septembra priznal česko državno pravo, nas pozval, naj stavimo predloge za rešitev državopravnih vprašanj, kar smo storili tako, da ni nobeno pravo izključeno, po svojem državnem pravu Česko ne priznava pravice kakega drugega postavodajnega zpora soditi o njem in izrekamo torej, da ostane mo na stališči državnega prava in samostojnosti Česke v zvezi avstrijske monarhije, branimo pravico českega naroda, da

določenje samo sebi in zavrižemo volitve v državni zbor."

Andrassy je v ogrskem zboru odgovoril Helfy-u in Tisza-tu ter rekel, da ni pretrgal niti cisajtanske poravnave, udeleževal se je posvetovanj kot sestovalec krone in zagovarja pravno stališče, da poravnava sklenena po postavnem potu s postavnimi faktorji ne more biti odvisna od novega faktorja. — Tisza-tu je odgovoril Andrassy, da se mu personalna unija ne zdi zdaj in nikoli primerna.

Razne stvari.

* (V Mariboru) se bode zidala po višji dovolitvi nova jetnišnica.

* (Šesta predstava dramatičnega društva) v ljubljanskem gledališču je danes četrtek 9. novembra. Predstavljal se bode prvikrat veseloigra v 3 dejanjih „Lažnjivi strije“, katero je poslovenil poleg Francoskega g. Fr. Zakrajšček. Pred tem se prestavlja prvikrat solovi nastop s petjem „Širje temperamenti.“ Sedeži se dobivajo, kakor po navadi zjutraj od 10—12 ure in zvečer pri gledališki kasi, ktera se bode odslej odpirala ob $\frac{1}{2}$ zvečer.

* (Za namestnika drž. pravnika v Celji) je imenovan adj. dež. sodn. v Ljubljani g. J. Ledenig, in za nam. drž. pr. v Trstu adj. dež. sodn. tam g. M. Urbančič.

* (Za kontrolorje pri davkarskih uradih na Kranjskem) so v novem organizmu davk. ur. imenovani: Za kontrolorje drugega reda: davkar J. Pirnat, davkarski kontrolor Ferd. Suchabdnik, davkarji Jan. Kolarek pl. Sternhof, Jan. Tomaschoviz in Št. Bobik, davkarski kontrolor Hugo Planinz, računska oficijala Mart. Rissmaul in Ant. Fleischmann, kontrolorji Fr. Mladič, Al. Lille, Fel. Staudacher in Fr. Schittig, vsi definitivno, potem kontrolor Jož. Bernoth provizorično; dalje so imenovani za davk. kontrolorje tretjega reda: kontrolorji Fr. Kovačič, Lovro Seselj, Jern. Jermann, Jan. Jagodic, Fr. Modrian, Max Korel Hermann, Andr. Antončič in Vil. Lukesch, potem davk. oficijali J. Krenn, Rud. Rotter, Ign. Urbančič in Št. Supančič definitivno, Fr. Schescheg provizorično. Davkar 1. reda ima 1200 gl., 2. reda 1100 gl., 3. reda 1000 gl., Kontrolor 1. reda olče 1000 gl., 2. reda 900 gl., 3. reda 800 gl., oficijali 700, 600, 500, gl., na leto.

* (V novem organizmu davkarskih uradov na Štajerskem) je fin. min. imenovalo: za davkarja pri davk. ur. v Gradeu: davkarja Tom. Stempela in za kontrolorja pri istém uradu davkarja Jan. Kern-a. Za davkarje 1. reda: davkarje Fr. Kreml-a, Avg. Wenedikter-a in Ant. Vouk-a; za davkarje 2. reda: davkarje Jož. Parz-a, Pavla Koos-a, Ljud. Zeugner-a, Ed. Schauer-a, Fr. Kiesewetter-a, Jož. Wisluzil-a, Ant. Schebesta, Ant. Petschnig-a, Jož. Plenk-a, Rud. Schlangenberg-a, Jož. Wadsak-a, Ign. Bartos-a, Ant. Schweighofer-a, Jož. Herfort-a, Al. Scherer-a, Šim. Lubetz-a, Karla Urbitsch-a, Fr. vit. Leonarde-a, Vine. Schwockl-a, Tom. Zigrosser-a, Karla Krisota, Ant. vit. Romanija, Avg. Eisenback-a, Karla Mendl-a pl. Steinfels, Fr. Sormann-a, davk. kontr. Jož. Krinner-a, in davkarje Al. Hirländer-a, Jan. Farkasch-a, Jan. Wurja, in Jož. Martinek-a. Za davkarje 3. reda so imenovani: davkarji Kaj. Weninger, Vene. Rozbaud, Fr. Machala, Jak. Lastnig, Jož. Neupauer, Jan. Kukula, Ant. Paik, Al. pl. Formačer, Adalb. Lochmann, Herm. pl. Kaler, Gust. Knotgen, Ed. Richter, Jož. Skerbs, K. Schepitz, Rajm. Udy, Jan. Schott, Jož. Rosehanz, Ferd. Schmutz; potem davk. kontrolorji: Juri Österreicher, Alex. Napreth, Jož. Valentinič, Lud. Stampfli, Jan. Kirchmayer, Jan. Konieczek, Fr. Ziegler, Karl Ramor, Jož. Lech, in Jod. Faist. Davk. kontrolorji 1. reda so postalni: davk. kontr. Jož. Samson, Al. Bregant in Gust. Anders. Provizorični davkarji so postalni: davk. kontr. Hugo Ziwsa, Edm. Nowak, Vine. Fuchs, Juri Spielberger.

* (Pri celjski sodniji) so sodili 28. okt.

Terezo Šelekar iz Pristove v kozjanskem okraju. Tereza Šelekar je 8 mesecev po smrti njenega moža rojeno, 5 tednov staro dete v noči med 25. in 26. julija t. l. k sebi v postel vzela, da bi ga potolažila. Med tem ko je otroče sezalo, žena zapisi, dete se zdrsa pozneje z glavico pod blazino in ob enem pod mater in sapa mu je bila tako zaprta. Ob $\frac{1}{2}$ zjutraj stok otrokov ženo zbudi, sklicem: „Jezus, kje je moje dete!“ plane kvišku, ga vzame na roke, pa otroče je v malih minutah umrlo, ker predolgo ni sape imelo. Zdravnik, po kterež je mati sama letela, je že prepozno prišel in ogled sodniškega zdravnika je pokazal, da je otrok zadušen. Po končanem dokazovanju predloga drž. pravnika, naj se obtoženka obsodi po §. 335 k. z. za dolžno, naj se pa z obzirom na mnoge polajšalne uzroke samo na 14 dni zapre. Zagovornik dr. Langer predloga, naj se izreče nedolžnost obtoženke, ker je iz gole ljubezni otroka k sebi vzela. Sodnija obsodi po kratkem posvetovanju obtoženko na tri dni zapora.

* (Izpraznene službe.) Služba oficijala pri ljubljanski dež. sodniji (700 ali 600 gld. plače, slovenski jezik potreben), služba podučitelja na c. k. rudarski šoli v Idriji (300 gld. 30 kr. plače, dokaz učiteljske zmožnosti in znanja slov. jezika), učiteljska služba v Zatičini (210 gld. plače, potrebna spričala), ravno tako v Čatežu (240 gld. 94 kr.), v Planini (200 gld.), v Gornjih Gorjah 360 gld.)

* (Otrok je zgorel) v Sternetu blizu Postojne, ker ga je mati brez varuha zraven ognjišča pustila.

* (Pri dež. glavnih kasih v Hermannstadtu) se je nabralo v zadnjem času polkrajčaršnikov za 10.000 gl. Fin. min. je toraj ukazalo, naj kasni urad pri menjevanji vsaki stranki za kakih 20—30 kr. polkrajčaršnikov daje, dokler ne odpravi teh 2.000.000 kuprastih zlatov.

* (Sin bivše cesarja Napoleona III.) je vstopil kot učencev v Londonu v tako zvani „Kings College“ (kraljeva šola) in posluša tam predavanja prof. Adamsa o naravoslovju in mehaniki.

* (Severna luč) se letos že kazati začenja. Videla se je med drugim 3. t. m. v Gabloncu na Českem. Ta naravna prikazen vidi se največkrat v jeseni in je posebno lansko jesen intenzivno in mnogokrat nastopila in nevedne ljudi strašila. Ta ko vselej in posebno lani ostrašeni kmetje popraševali, kaj pomenja čudna in lepa luč „proti polnoči.“ Dasiravno še severna luč ni popolnem spoznana. Je vendar toliko gotovo, da uzrok njej je zemeljski magnetizem in ker je ta samo električna prikazen v posebni obliki, mora se imeti severna luč za električno raztavoritev. Ravno tista moč, ki vlada magnetno iglo, ki nam dela mogoč sedanj teleskop itd. se kaže tudi v severni luči, ker dokazano je, da je zemlja tudi en velik magnet, katerega moč se vidi posebno na naj bolj severnem in naj bolj južnem kraji. Ta prikazen elektro-magnetična se vidi na južni polovici zemlje ravno tako, ko pri nas, in govoriti bi prav za prav morali o „polarni luči,“ pa mi jo po svojem kraju imenujemo severno.

* (V Perziji) je letos huda lakota. Mnogo ljudi se zbira vsako jutro pred vladnimi poslopji, čakajoč na milosrđe darove. Po cestah leže otroci, katerih skoraj ni mogoče poznati, da so človeškega rodu.

Pravila akcijske tiskarnice hrvatske s sedežem v Zagrebu.

(Konec.)

Dalje glavna skupščina sklepa o:

7. Spremembi pravil.
8. O podaljšanju trajanja društva ali razidu njegovem, z obzirom na §§ 34. in 35. teh pravil.
Sklepi o točki 4., 7., in 8. se imajo dati na znanje vis. kralj. deželnemu vladu.

V. Odsek.

Uprava podvzetja.

§ 25. Kadar bode podpisano 150 delnic, bodo

delničarji imenovali začasni upravljajoči odbor, kjer bo prevzel tiskarnico g. Ivana Vončine, ustanovil jo v Zagrebu in vodil nje posle dokler prva redna glavna skupščina ne izbere rednega upravljajočega odbora.

Upravljajoči odbor obstoji s predsednikom vred iz 7 delničarjev, kjer se v glavni skupščini izbirajo s tajnim glasovanjem in z absolutno večino nazočih.

Če kak član absolutne večine nazočih glasov ne doseže, ponovi se volitev izmed onih dveh, ki sta dobila največ glasov.

Izmed teh izstopijo vsako leto trije člani, ktere srečka zadene, dokler se turnus ne spremeni.

Izstopivši se mogo zopet voliti. Ravno tako voli glavna skupščina 2 namestnika za slučaj, ako voljeni volitve ne sprejmejo.

Vsaj pet udov upravljajočega odbora mora stanovati v Zagrebu, in nobeden ne sme se udeleževati kakega drugega konkurentnega podvzetja.

Vsak član upravljajočega odbora mora kot poroštvo položiti tri delnice v društveno blagajnico, za cel čas dokler svojo čast nosi.

§ 26. Upravljajoči odbor se zbere vsak mesec vsaj enkrat na poklic predsednika; in razen tega, kolikorkrat predsednik ali trije člani upravljajočega odbora to zahtevajo.

Vsak član upravljajočega odbora mora biti pozvan, če je nazoč v Zagrebu.

Da se more sklepati, treba da so vsaj trije člani nazoči.

Sklepa se z absolutno večino glasov.

Ako so glasovi enako razdeljeni, ima se ono mnenje sprejeti, kterež se poprime predsednik.

Predsedajoči ima oblast ustaviti vsak sklep upravljajočega odbora in dolžen je v takem slučaju v treh dneh sklicati sejo, v kateri se ima odločiti o sistiranem predmetu.

V vsaki seji upravljajočega odbora ima se sestaviti kratek zapisnik, kterež predsednik in perovodja podpisuje.

§ 27. Upravljajoči odbor zastopa društvo v vseh slučajih kjer niso pridržani glavni skupščini, pa tudi v takih, v katerih je po državljanškem zakoniku potrebno specijalno pooblastilo.

§ 28. Upravljajoči odbor imenuje uradnike in služabnike podvzetja, razdeljuje jim plačo, nadzoruje knjigovodstvo, blagajnico in vodbo posla.

§ 29. Upravljajoči odbor voli iz svoje sredine, z večino glasov, vsako leto, predsednika in podpredsednika. Predsednik zastopa društvo naproti oblastim.

VI. Odsek.

Firma.

Društveno firmo, da zavezuje društvo, bode s pečatom firme podpisoval predsednik ali podpredsednik in eden član upravljajočega odbora; ali eden teh in eden uradnik podvzetja v ta namen določen.

Firma se bode postavno vknjižila.

VII. Odsek.

Bilanca.

§ 31. Bilanca ima se sestavljati koncem vsakega leta strogo po trgovskih načelih z obzirom za odpis svot odločenih za kupovanje strojev in drugega imetja.

Štirinajst dni pred vsako redno glavno skupščino ima se bilanca izložiti na ogled delničarjem.

Prva bilanca se bode sestavila koncem leta 1872.

§ 32. Za pokritje mogoče izgube se bode ustanovila rezervna zaklada tako, da se bode od dobička prihajajočega iz bilance, vsako leto dodalo rezervni zakladi 5%, dokler da bode znala 20% delnične glavnice.

§ 33. Od letnega čistega dobička ima se, potem ko so poslovni stroški že plačani, 10% prepustiti upravljajočemu odboru kot tantiemu.

Ostanek se ima po sklepu glavne skupščine razdeliti med delničarje kot dividenda.

VIII. Odsek.

Razid društva ali podaljšanje trajanja.

§ 34. Leto in dan pred kakor obrok tra-

janja društva mine, omenjen v § 1., imajo delničarji skleniti, ali se bode društvo razšlo ali bode še dalje trajalo.

§ 35. Tudi v slučajih, ako delniška glavnica do polovice propade, ima upravljajoči odbor brez zamude sklicati glavno skupščino, katera s prosto večino glasov sklene, ali se hoče društvo raziti ali kako se bode dalje ravnalo.

§. 36. Ako bi delničarji, razun slučajev omenjenih v §§. 1., 34. in 35., v glavni skupščini, sklenili, da se društvo razide, k čemur je pa potrebno privoljenje posestnikov $\frac{2}{3}$ vseh delnic: tedaj se mora precej skleniti tudi o načinu likvidacije in imenovati odbor, ki jo bode izvršili.

X. Odsek.

Sodništvo.

§. 37. Vse iz društvenih razmer izhajajoče prepire posameznih članov med seboj ali enega člana proti upravljajočemu odboru ali narobe, končno rešuje sodništvo.

Kovane uradno preiskavane decimalne vase										
četirioglata oblike:										
Nositeljna moč: 1 2 3 5 10 15 cent.										
Cena, gld.: 18 21 25 35 45 55.										
Nositeljna moč: 20 25 30 40 50 cent.										
Cena, gld.: 70 80 90 100 110.										

Balancirne vase:						
Nositeljna moč: 1	2	4	10	20	30	fnt.
Cena, gld.: 5	6	7.50	12	15	18.	
Nositeljna moč: 40	50	60	70	80	fnt.	
Cena, gld.: 20	22	25	27.50	30.		

Vase za živino z železnim obročjem in utegi (gevihiti):						
Nositeljna moč: 15	20	25	30	40	50	cent.
Cena, gld.: 150	170	200	230	300	350.	

Mostne vase:						
Nositeljna moč: 50	60	70	80	100	cent.	
Cena, gld.: 350	400	450	500	500.		
Nositeljna moč: 120	150	200	300	cent.		
Cena, gld.: 600	650	750	900.			

L. Buganiy & Comp., fabrikanti vag in utegov. Dunaj, mesto, Singerstrasse Nr. 10.

Po preiskavanji Dr. J. G. Poppove

Anatherinove vode

po gosp. prof Oppolzer,

(rektor magnif. profesor e. kr klinike na Dunaju kr. saski dvorni svetovalec itd. je bila spoznana za vse ustne in zobne bolezni priporočevanja vredna in na e. k. dunajski kliniki predpisvana. — Isto tako se ona priporoča po najznanejših zdravnikih in profesorjih drugih mest za čiščenje in ohranjenje zob.

Dr. J. Poppov

Vegetabilični prah za zobe.

Čisti zobe tako, da se z njegovo vsakdanje rabo ne samo tako sitni zobni kamen odpravi, temuč tudi glazura balejsa in finiji postane.

Cena za škatlico 63 kr. a. v.

Anatherinova zobna pasta.

Ta zobna pasta zasluži z vso pravdo, zarad vrednosti svojih, namenu služenih lastnosti, kot najboljše zobno zdravilo priporočana biti, ker njen rabljenje pusti v ustih prijeten okus in ugoden hlad, kot izvrstni pomoček proti vsakemu smradu in ustih.

Nič menj se priporoča ta zobna pasta onim, katerih zobje so nečisti in zgniti, ker se z rabljenjem te paste škodljivi zobni kamen odpravi, zobje beli ohranjijo in zobno meso zdravo in trdno ostane; prav koristno je to zdravilo mornarjem in obalovecem, kakor povodnim potnikom, ker varuje proti skrobutu.

Cena eno škatlico 1 gld. 22 kr. a. v. (25—2)

Dobi se v Mariboru v Bankalarjevi lekarni, pri g. A. W. Konigu, lek. Marija pomočnica, pri g. F. Kolletnigu in v Tauchmannovi bukvarkni; v Celji pri Crisperju in v Baumbachovi lekarni; v nemškem Landsbergu pri A. L. Müllerju, lekarju; v Gleichenbergu pri F. pl. Feldbachu, lek.; v Konjicah pri C. Fischerju, lek.; Leibnitz, lek. vdove Kretzig; Ljutomeru lek. F. Pessiak; Murek lek. L. pl. Steinberg; v Ptaju lek. E. Reithammer; Radgoni lek. F. Schulz in J. Weitzinger; v Brežcah J. Schmiders-Hitsch; Rogatec lek. Krisper; Kisliyodi v lekarni; Stainz V. Timonšek, lek.; Sl. Bistrici J. Dičes, lek.; Slov Gradeu J. Kaligarič; Podčetrtek Vasulik lek. Varaždinu A. Halter, lekarnici.

Jaz Vilhelmina Rix

tukaj javno izrekam, da sem kot udova ranjk. dra. A. Rix že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene originalne paste Pompadour, ker le jaz poznam skrivnost pripravljanja. S tem torej naznjam, da se odsehmal omenjena pasta Pompadour nepopračena dobiva le v mojem stanovanju na Dunaju, Leopoldstadt, grosse Mohren-gasse 14, 1 Stiege Thür 62; svarim, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in

Prava
Pasta
Pompadour.

Ko bi ne imela zaželenega vspeha, bode se denar brez ovir nazaj poslat.
Pošilja se po povzemi (Nachnahme). (19—6)

Zahvalna pisma se ne razglasajo.

Vsaka stranka si izbere enega branitelja in ti si izberi načelnika. Ako se ti v osebi načelnika ne morejo zediniti, odločuje se to z žrebanjem.

X. Odsek.

Pečat.

V pečatu društva je izrečena njegova firma (§. 1.)

Pridni delavci.

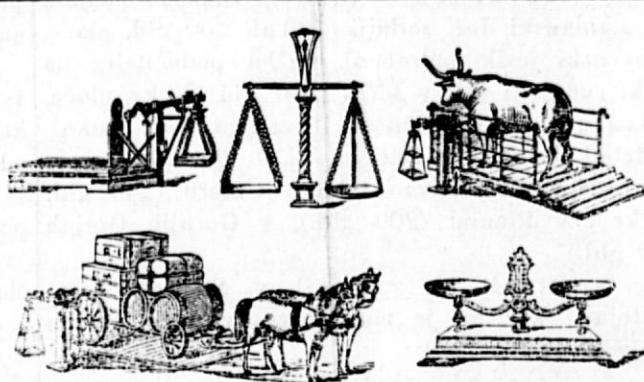
za kopanje in prevoženje zemlje na kolah, dobitjo vsak čas za dobro plačilo delo čez vso zimo na železnici blizu Graeza.

Oglasijo naj se pri podpisanim društvu pismeno ali osobno. (64—1)

Bauunternehmung

Praschniker & Comp.

in Graz, Münzgraben Nr. 88.

Dalje vse sorte druge vase in utegi.

Naročilom proti pošiljanju denarja ali na poštno poduzetje ustreže precej: (11—28)

Čudež v Kozmetiki!
Noben pomoček za lase barvati.

Dr. John Brown's
e. k. privilegirana
prava (12—9)

pomada za lase ohraniti

Debra za črne, rujave in rumene lase, namestuje vsak lasobarven pomoček, naredi da osvetli lasje in osivela brada kmalu zopet dobodo prejšnjo barvo; precej v prvih dneh rabljenja se vidi že vspeh, zabranjeno ali daljne osivjenje, kakor izpad las in zapidki gosto rast las, kakor se vidi navadno pri krepki mladosti. Ta pomada dela lase fine in svetle, a ne omasti pokrivala, kar je zavoljo ekonomije in po letu posebne vrednosti. — Za govor vspeh garantira!

Veliki lonec 2 gld.; $\frac{1}{4}$ ducend gld. 4.80; $\frac{1}{2}$ ducend gld. 9; 1 ducend gld. 16.80 a. v. Mali lonček 1 gld. $\frac{1}{4}$ duc. gld. 2.70; $\frac{1}{2}$ duc. 5.10; 1 duc. 9 gld. a. v., proti gotovi plači ali poštno povzetje. Zapokanje cen.

Centralni in razpoložljiv depô je pri iznajditelji: Wien, Mariahilf, Gumpendorferstrasse Nr. 43, 1. Stock.

Prof. Dr. Lappière-a
Vbrizgovalno zdravilo

ozdravi *) v 3 dneh vsak tok iz seavnika, kakor tudi beli tok pri ženskah, če je tudi zastarel. Cena za steklenico s podukom o rabljenju 1 tolar 20 sreb. gr. Za poslan denar se strogo skrivno dobi po

A. Witt-u.

Linden-Strasse 18. Berlin.

*) Na stotine ozdravljenih. (59—2)

Vse, kar p. t. prejemnikom ni všeč, se vzame nazaj ali se za drugo blago zamenja, dokaz najstrože solidnosti.

Lišp po nizki ceni za gospe in gospode.

Ta iz novega metalata („novi ali talmi-zlato“ imenovanega) narejen lišp dela pravi lišp nepotreben, ker ta novi izdelek za pravim ne stoji ne v barvi ne v fasonu in je zraven to dobro, da celo reč četrti del ne stane tega, kar se pri pravem lišpu samo za fason plačati mora; mogoče je tedaj si toliko večkrat najnovejše in najmodernejše praviti. Še strokovnjaka ta izdelek lahko prekani, tako dobro je vse ponarejeno.

Naj novejše reči za lišp.

najmodernejši fason, iz novega zlata narejene, ktere zlato barvo zmiero obdrže in so zato pravim prekajivo podobne, s ponarejenimi kamenci ali z emajlom, kakor fason tirja.

broši, fine, 1 k. kr. 40, 60, 80, gld. 1.

najfinnejši, 1 k. gld. 1.50, 1.80, 2, 2.50.

uhani, fini, 1 par kr. 50, 80, gld. 1.

cele garniture, broši in uhani kr. 80 gld. 1.20, 1.60, prečno izdelane gld. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.

braselete, fine, 1 k. kr. 50, 80, gld. 1.

prečno izpeljane gld. 1.50, 2, 3.

Najlepši ovratniki 1 k. kr. 90 kr. gld. 1.20, do gld. 1.50.

medaljoni, fini, kr. 20, 40, 60.

prečni, kr. 80, gld. 1, 1.50.

glavniki, z natikom iz novega zlata, kr. 80, gld. 1, 1.50, 2, 3.

prstani, zmotljivo podobni z raznimi ponarejenimi kamenci 1 k. kr. 30, 40, 50, 60, 80, gld. 1.

Najlepše urne verižice za gospode kratke kr. 50, 80, gld. 1.50, 2.

Najlepše verižice za okolo vrata, fin benečanski fason gld. 1.40, 1.80, 2.

Igle za gospode kr. 20, 40, 60, 80.

predstajne gume, kr. 10, 15, 20, 30.</p